

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 736/2024
27.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Тијана Филиповић, адвокат из ..., против туженог "Cestra" d.o.o., Београд, чији је пуномоћник Игор Исаиловић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2987/2023 од 04.09.2023. године, у седници одржаној 27.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2987/2023 од 04.09.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1825/2020 од 20.12.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље, па је поништено решење о отказу уговора о раду услед одбијања запослене да закључи анекс уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тачке 1.-5, бр. решења ./20 од 26.06.2020. године, па је тужени обавезан да тужиљу врати на рад. Ставом другим изреке, одлучено је да је тужба повучена у делу којим је тужиља тражила да суд туженог обавезе да јој призна сва права из радног односа и накнади сву изгубљену зараду, почев од 18.05.2020. године па надаље док за то постоје законски услови. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 225.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж1 2987/2023 од 04.09.2023. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио пресуду Првог основног суда у Београду П1 1825/2020 од 20.12.2022. године, у ставу првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова

поступка по жалби. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је доставила одговор на ревизију туженог, захтевајући накнаду трошкова за састављање тог одговора.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је код туженог била у радном односу на радном месту "...", на основу уговора о раду бр. .. од 01.10.2005. године. Решењем туженог бр. ../10 од 13.10.2010. године, тужиљи је престао радни однос јер је услед економских и организационих промена престала потреба за обављањем послова на којима је радила, а тужени није могао да јој обезбеди ни једну меру за запошљавање у складу са Законом о раду. Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1555/19 од 28.11.2019. године, поништено је решење бр. ../10 од 13.10.2010. године и тужени обавезан да тужиљу врати у радни однос. Решењем туженог о враћању запослене на рад од 18.05.2020. године, одређено је да се тужиља, на основу пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1555/19 од 28.11.2019. године, враћа у радни однос код туженог као нераспоређена. Достава обавештења – понуде за измену уговорених услова рада закључењем анекса уговора о раду тужиљи је покушана најпре на адреси у Ул. ... бр. ..., али су се исти вратили неуручена 28.05.2020. године. Потом је достава наведеног обавештења, понуде и анекса покушана на адресу у Ул. ... бр. .. у Београду, али се пошиљка такође вратила као неуручена 02.06.2020. године, а приликом доставе примаоцу (тужиљи) је остављен извештај о приспећу пошиљке. Тужени је 03.06.2020. године саставио службену белешку у складу са одредбама члана 185. став 4. Закона о раду, па је решење о враћању запослене на рад бр. .., обавештење – понуду за измену уговорених услова рада, Анекс бр. 1 Уговора о раду бр. .. од 01.10.2005. године, као и Одлуку о утврђивању вишка запослених бр. ../20 од 19.05.2020. године, објавио на огласној табли и по истеку осам дана од дана објављивања исте скинуо са огласне табле. Побијано решење туженог од 26.06.2020. године, о отказу уговора о раду бр. .. од 01.10.2005. године, са свим припадајућим анексима, донето је услед одбијања тужиље да закључи анекс уговора о раду у смислу одредбе члан 171. став 1. тачке 1.-5. Закона о раду, а на основу одредбе члан 179. став 5. тачка 2. Закона о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су побијано решење поништили применом одредбе члана 171. став 1. тачке 1.-5, 172. став 1., 179. став 5. тачка 2. и 185. Закона о раду. По налажењу нижестепених судова тужени

је донео решење о враћању тужиље на рад 18.05.2020. године којим је одређено да се тужиља, на основу пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1555/19 од 28.11.2019. године, враћа у радни однос код послодавца као нераспоређена, што значи да предметним анексом тужиљи нису били понуђени послови који су били одговарајући, па је оспорено решење о престанку радног односа тужиљи, отказом уговора о раду, донето на основу одредбе члана 178. став 5. тачка 2. Закона о раду, незаконито. Наиме, по оцени нижестепених судова, правилна примена одредбе члана 179. став 5. тачка 2., у вези са одредбом члана 171. став 1. тачке 1.-5. Закона о раду, подразумева да запослени који не прихвати анекс уговора о раду има право да у спору поводом поништаја одлуке о отказу уговора о раду (која је донета због одбијања закључења анекса) оспорава законитост понуђених (измењених) услова рада. У конкретном случају, Анекс 1 Уговора о раду од 18.05.2020. године није закључен јер га тужиља није потписала (непостојећи анекс уговора о раду не може бити предмет тужбеног захтева за утврђење ништавости или за поништај), што значи да је одбила закључење анекса. Међутим, из утврђеног чињеничног стања произлази да понуђени премештај није био одговарајући за тужиљу, односно није задовољио услов другог одговарајућег посла у смислу члана 171. став 1. тачка 1. Закона о раду, па је тужиља из оправданих разлога одбила закључивање Анекса 1 Уговора о раду, на који начин није образован отказни разлог из члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 171. став 1. тачка 1. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 ... 95/2018), прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада (у даљем тексту: анекс уговора), ради премештаја на други одговарајући посао, због потребе процеса и организације рада. На основу одредбе члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду, запосленом може да престане радни однос ако за то постоје оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то, ако одбије закључење анекса уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тачке 1.-5. овог Закона.

У конкретном случају, тужени је тужиљи понудио закључење анекса уговора о раду којим се врши измена уговорених услова рада у погледу назива и описа послова, на пословима – нераспоређена. Дакле, тужени је тужиљи понудио измену уговорених услова у раду супротно одредби члана 171. став 1. тачка 1. Закона о раду, пошто јој није понуђен премештај на други одговарајући посао, што значи да је одбијање тужиље да закључи такав анекса уговора о раду било оправдано, па је правилан закључак нижестепених судова да, у конкретном случају, није образован отказни разлог из члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду.

Наводи ревизије туженог којима указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање су без утицаја на одлучивање, имајући у виду да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, на основу одредбе члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, осим у случају из члана 403. став 2. тог Закона, што овде није случај.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду његов исход.

Имајући у виду да тужени неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права при одлучивању побијаном пресудом, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Трошкови ангажовања пуномоћника, адвоката, за састављање одговора на ревизију тужиљи нису били потребни на основу одредбе члана 154. став 1. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић